

Rusmidler og samfund, ude og hjemme

Karina Luise Andersen er
cand. mag. og er redaktør på STOF

Velkommen til STOF nr. 32, som har temaet 'ude og hjemme'.

Her *hjemme* fra Danmark har vi selvfølgelig først og fremmest den nyeste forskning med i bladet, hvor en artikel af Kristine Rømer Thomsen, Mette Buhl Callesen, Morten Hesse, Timo Lehmann Kvamme og Mads Uffe Pedersen fra Center for Rusmiddelforskning fortæller, at problematisk brug af rusmidler blandt unge hænger sammen med bestemte former for impulsivitet. Andet nyt fra Center for Rusmiddelforskning finder du sidst i bladet, hvor vi også fortæller om vores master-uddannelse.

Fra Danmark rejser STOF *ud* i verden. Rejsen derud, opholdet og turen *hjem* igen fylder den rejsendes bagage med ud- og indsigter fra andre kulturer og med oplevelser og perspektiver, der kan gøre os kloge på hinanden og på os selv. Morten Hesse har kigget mod vest, når han i sin artikel undersøger opioider og opioidafhængighed i USA og i Danmark. STOF vender i dette nummer også blikket mod øst, hvor vi har besøgt Georgien for at opleve de rusmiddelproblematikker og –debatter, der udfolder sig i et tidligere Sovjetland. Læs Marianne Bækbo og Lise Schilders tre artikler fra Georgien om narkotikapolitik, stigmatisering, udstødelse og sygdomme samt om forkæmperne for forandring.

Ude kan også være andre steder end uden for landets grænser. Det kan være *udenfor* i det offentlige rum, hvor mange stofbrugere lever en stor del af deres tilværelse, først og fremmest fordi mange ikke har et *hjem*, men også for at mødes med hinanden. Følelsen af *hjemme* finder de netop ofte i selskab med hinanden og på de steder rundt omkring, hvor der findes mennesker, der vil hjælpe dem. Læs mere i Nanna Stærmoses reportage fra BrugerForeningens nye lokaler og i Pernille Sørensens artikel om *hjemlighed* på væresteder.

Hvis en mand ikke længere har mulighed for at have *hjemme* sammen med ægtefælle og børn, fordi han bliver skilt eller måske bliver udsat for vold i parforholdet, så kan rusmidler – og for nogle også et liv på gaden – være en løsning, de føler sig nødsaget til. Det ved man hos Mandecentret, hvor de forsøger at nå mænd, der er i krise, og hjælpe dem, inden alkohol eller stoffer risikerer at blive fast lindring for mændene. Læs artiklen om Mandecentret og om, hvordan centret kan være med til at skabe nye tilværelser for mændene og være et *hjem* uden for *hjemmet*.

Hjemme kan også være der, hvor mange børn og unge oplever alvorlige konsekvenser og følger af deres forældres alkohol- eller stofbrug. Projekt BRUS, som er et støttende tilbud til børn og unge i familier med rusmiddelproblematikker, er halvvejs i sit forløb, og Dorte Nissen og Runa Bjørn har skrevet en artikel om de foreløbige erfaringer.

I serien '5 hurtige til...' taler vi denne gang med kontorchef Michael Karlsen, som i sit arbejde hos Center for Børn, Unge og Familier ved Socialstyrelsen i høj grad også beskæftiger sig med de problemer, som børn og unge kan opleve med rusmidler både *ude* og *hjemme*.

Musikeren Mathilde Falch har også oplevet problematisk rusmiddelforbrug i sit *hjem*. Både i barndomshjemmet, men også i sin egen tilværelse som ung voksen. Det fortæller hun om i serien 'Stemmer fra Siden'.

En anden, der også har store erfaringer med rusmiddelproblemer som ung, er skuespiller Allan Olsen. De erfaringer bruger han i sit job som misbrugskonsulent i danske fængsler, og det fortæller han om i dette nummers 'Ildsjælene'.

I det seneste årti har grænserne for, hvad der kan defineres som *ude* eller *hjemme*, flyttet sig. Internettet og de sociale medier betyder, at vi kan være i kontakt med resten af verden via vores computer, tablet eller mobiltelefon. Det betyder også nye måder at handle stoffer på. Jakob Demant og Silje Anderdal Bakken har skrevet en artikel om stofhandel på sociale medier i Norden.

Éns krop i forbindelse med rusmiddelbrug kan også være noget, man kan føle sig *hjemme* i eller modsat *uden* kontrol over. Ida Friis Thing og Viola Marie Skovgaard har skrevet en artikel om, at det at tale om sex med unge i rusmiddelbehandling nogle gange opfattes og gøres forskelligt alt efter den unges køn og ikke altid i overensstemmelse med den unges egen opfattelse.

Kroppen er også i centrum i Luise Aamanns artikel om levercirrose. Artiklen har fokus på styrketræning, og hvordan det kan gavne kroppen, hvis den er ved at nedbryde sig selv efter et årelangt rusmiddelbrug.

Sidst, men absolut ikke mindst, så har vi den store ære at have forfatterne Knud Romer og Tove Ditlevsen med i dette nummer af STOF. De skriver begge om rusmidler ude i samfundet og med hjemme i egne liv og erfaringer. Knud Romer med udvalgte sider fra sine nyeste roman og Tove Ditlevsen på bagsiden af bladet med digtet 'Skellet'.

Jeg vil slutte med at bringe sidste nyt fra STOF-redaktionen. Først og fremmest kan vi meddele, at STOF fremover vil udkomme tre gange om året, frem for de nuværende to gange. Og det betyder selvfølgelig, at vi som altid meget gerne hører fra skribenter, der ønsker at fylde STOFs nu endnu flere spalter om året med spændende ny viden. Hvordan man skriver artikler til STOF samt meget andet, kan I også læse om via den anden spændende nyhed her fra redaktionen: STOFs nye hjemmeside. Den nye hjemmeside kan I finde på www.rusmiddelforskning.dk/stof. Vi har glædet os meget til at kunne byde jer velkommen på den nye side, hvor I også kan finde det senest udkomne nummer af STOF samt alle tidligere numre og artikler.

Rigtig god læselyst!
Karina Luise Andersen
Redaktør